

IAN ANDERSON o kontroverzním LP JETHRO „Aqualung“

NA STRANĚ BOHA A OPUŠTĚNÉHO VAGABUNDA

(Nick Logan, NME, 27.3.1971)

„Nejsem typ à la Billy Graham, co s sebou tahá bibli,“ prohlašuje Ian Anderson, když nedočkavě podává vysvětlení k albu Jethro Tull „Aqualung“ dříve než dojde k něčemu, z čeho by mohl vzniknout následný spor o nepochopení jeho motivů. „Ani náhodou mi nejde o přesvědčování lidí.“

„Mluvím jen našťavaně k těm lidem, kteří mě uvedli v omyl,“ dodává skladatel písní Jethro, jehož osobní pocity, týkající se Boha a víry, tvoří na LP skupiny většinu jejího obsahu. Náboženská koncepce přišla docela jednoduše, říká Anderson, když zjistil, že v průběhu přibližně jednoho roku napsal čtyři, pět písní, v nichž námětem byl Bůh. „Ale není to koncepční album jako takové,“ namítá, „ne takové jako ‚Tommy‘. Nevypráví příběh, nemá žádné hlubší propojení mezi skladbami, přestože jsou na něm tvrzení velmi osobního charakteru. Ale nejsou to absolutní pravdy.“

První skladbou byla „My God“, napsaná před natočením LP „Benefit“ a ta se stala součástí živých vystoupení po dobu téměř jednoho roku.

„My God“, říká Anderson, „ je blues pro Boha, v žádném případě to není jeho odsouzení. Píseň stojí na jeho straně; je to žalozpěv, o tom, že existuje tolik různých způsobů, jak Boha uctívat. Je sociální oporou pro takové množství lidí.“

„Jsem proti tomu, že Bůh není Bohem v duchovním smyslu, ale že je to náboženstvím nastrčená figura. Chudák Bůh – a tohle neberte příliš vážně – zažívá krušné časy při tom, jak musí být Bohem římských katolíků, Bohem Židů, Bohem protestantů.“

„My God“ je jemně humorný žalozpěv o postavení Boha, jenž musí být Bohem pro všechny - podle mé koncepce Boha jím i je – ale mnozí na to takhle nenahlízejí. Říkají: to je **můj** Bůh takže nemůže být Bohem tvým. Bůh římských katolíků není Bohem židovským a tak dále. Nemůže být Bohem stejným pro všechny.“

„Slipstream“ - pětáctyřicetisekundová píseň o umírání, „Locomotive Breath,“ vypořádávající se s tímto námětem v trochu surrealističtějším duchu a „Wind Up,“ momentálně závěrečná skladba při koncertech, založená na zkušenostech lana

Andersona, studenta střední školy, vychovávaného tak, aby uznával Boha jako nastrčenou figuru, se všechny na různých úrovních rovněž náboženství dotýkají.

U „Wind Up“ Anderson zdůrazňuje: „Je o mém znechucení a přesvědčení, že děti by neměly být vychovávány tak, aby vyznávaly náboženství, které je v podstatě náboženstvím jejich rodičů. Podle mě si k náboženství najdeš vlastní cestu, když dospěješ. Dodává: „Jsem si jist, že spousta lidí věří v Boha stejným způsobem jako já – to je, že víra je formou kladných hodnot kolem tebe, které spojuješ se svým životem.“ Z dalšího pohledu se „Aqualung“ dotýká, jak uvádí Anderson, prvku lidství a lidské duše. Ústřední postavou je vyhnanec z lidské společnosti; v tomto případě vandrák. V jiné společnosti by to mohl být hladovějící Biafran.

„Věřím, že tady bychom měli hledat Boha. Myslím, že Boha nemusíte hledat u církve nebo někoho, kdo dává peníze na charitu.“

Začnete-li u neurčitého chumáče přebujelých vlasů a kabátu a všeho dalšího z bizarního vybavení a image, které doprovázejí frontmana Jethro, není příliš překvapivé, že Andersonův skladatelský talent je nejméně známou stránkou jeho schopností.

Je asi škoda, že tak dobré, melodické písně jako „Sossity You're A Woman“, „Reasons For Waiting“ a „For Michael Collins, Jeffrey And Me“, abych jmenoval alespoň některé, nezískaly takovou pozornost, jakou zasluhují. Pozornost, kterou by mohly získat, pokud by byly součástí repertoáru sólového umělce a ne zapojením celé skupiny, kdy konečný výsledek zastíní základní melodii.

„Aqualung“, jehož texty by neměly zůstat bez povšimnutí, by mohl situaci napravit stejně jako fakt, že pár kratších písní jsou akustické, v podstatě sólové věci pro lana.

„Mnohé mé písně nejsou vhodné pro skupinu“, říká Anderson a souhlasí s nedostatkem uznání pro jeho skladatelské schopnosti.

„Ať to zní jakkoli zvláštně, sedl jsem doma a zahrál ‚Sweet Dream‘ na akustickou kytaru a zjistil jsem, že mě daleko víc uspokojilo hrát ji takhle. Zvuk je úplně jiný – ale začíná tak hodně mých písní.“

„Zpočátku to nejsou písně určené pro skupinu, přestože vím, že v určitém stadiu skupinou hrány budou. Ale vždycky se pro mě najde skulinka k zahrání písní bez doprovodu kapely.“

K natočení alba „Aqualung“ bylo potřeba hodně času – celkově 150/200 hodin práce ve studiu. I před tím, než nahrávání začalo, strávila skupina tři dny v lanově hampsteadském bytě, kde hovořili o zpracování písní.

Při zkouškách byla otestována rozmanitá aranžmá a přicházely návrhy od celé skupiny.

„Když jsme zkoušeli první týden, musel jsem přepracovat několik písní, které nefungovaly správně“, říká Ian, „ a některé jsem musel vyřadit a začít nové.“

Natáčení ve skutečnosti začalo brzy po vydání alba „Benefit“, tedy před rokem, ale většina byla předělána, když se skupina vrátila z amerického turné a změnila studio.

Do poslední chvíle pokračovali ve změnách a vylepšování, přetočili tři skladby po evropském turné v lednu a únoru a zařadili aranžmá, která vznikla při hraní na pódiu.

Protože nahrávací čas vypršel, patřily poslední nahrávací sekvence do kategorie ,o půlnoci začátek – v deset ráno konec‘, takže Ianovo zdrženlivé vyjádření, že „do toho vložili hodně práce“ bylo opravdu pořádně skromným hodnocením.

NOVÉ ALBUM JETHRO TULL JE ‚PRO CÍRKEV RANOU PĚSTÍ DO TVÁŘE‘

Disc and Music Echo, 6.2.1971

Příští album JETHRO TULL, první s novým baskytaristou Jeffrey Hammond-Hammondem, bude vydáno 19. března a ponese název „Aqualung“. Je to také první album Jethro se společným námětem a obsahuje jejich nejžádanější pódiovou skladbu „My God“.

Manažer Terry Ellis říká: „ ‚Aqualung‘ je jméno postavy, která reprezentuje nejnižšího společného jmenovatele ve společnosti – špinavého starce, pobudu, bezdomovce. Má v sobě kousek ze všeho protispolečenského. Jeho jméno pochází od sípavého kašle, kterým trpí.“

„Album je v podstatě protináboženské – je ranou pěstí do tváře církve. Někteří lidé jím budou nepochybně dotčeni, ale to jen proto, že si nedali práci, podívat se za hranici svého počátečního dojmu.“

Singl Jethro „Lick Your Fingers Clean“ (z LP) připravený k vydání ke konci minulého měsíce, byl stažen, protože to nyní koliduje s termínem vydání alba.

? = 19.března 1971

Překlad: Libor Mysliveček

NEBESA, IAN ANDERSON TEĎ CHCE, ABYCHOM MYSLELI!

Roy Shipston, Disc and Music Echo, 20.března 1971

Nové album Jethro Tull „Aqualung“ musí být doposud jejich nejlepším. Po všech stránkách dosahuje nových měřítek. A kvůli námětu písní na druhé straně může způsobit i spoustu kontroverzí. Úvahy Iana Andersona o Bohu a církvi mají tendenci dotknout se některých lidí; pravděpodobně bude obviněn, že je ateista. Ale není tomu tak docela.

„Všechny písně na druhé straně se nějakým způsobem vypořádávají s pojmem Bůh. Z osobního pohledu první skladba ‚My God‘ není písní proti Bohu nebo myšlence Boha, ale je proti bohům a pokrytecké státní církvi, je to kritika Boha, který je vybírán k uctívání. Je pro mě velmi neuspokojivé, že děti jsou vychovávány, aby vyznávaly stejné náboženství jako jejich rodiče. Bůh je abstraktní idea, již si člověk volí k uctívání. Nemusí uctívat, říkám, že ho musí jen uznat. Děti jsou vychovávány, aby byly židovské, katolické nebo protestantské víry jen podle toho, kde se náhodou narodily. Myslím, že dělat tohle je arogantní a nemorální.“

„Náboženství dělá mezi lidmi dělicí čáru a to je špatné. Je velmi špatné, že ve škole nám vymývají mozky řadou náboženských názorů. Mělo by být na tobě rozmyslet se a udělat své vlastní rozhodnutí.“

Ian zdůrazňuje, že neříká, že nevěří, ale že nevěří všemu. „Nevedu nějaký přísný protest, protože nejsem ten typ, ale někdo musí zaujmout stanovisko, lidé musejí získat větší povědomí, zvláště děti.“

Legrační píseň

„Školní systém je velmi zastaralý. Když jsem byl v šesté třídě, uvědomil jsem si náhle, že není jiná cesta než dokončit studium nebo jít do práce, vše bylo rozvrženo. Náboženství ve škole bylo něčím dobře míněným před stovkami roků, ale nesouvisejícím s tím, co se právě dělo kolem mě.“

Ať souhlasíte s lanovými názory nebo ne, přesto se vám může „Aqualung“ líbit a to z důvodů čistě hudebních.

První strana začíná titulní skladbou, u níž lanova žena Jennie napsala většinu textu.

„Je to o dost ubohé postavě, někom v obzvláště poníženém postavení. Na této situaci je něco úžasného. Rád bych viděl postavu Boha zasazenou do situace tohoto druhu.“

„Cross Eyed Mary‘ je píseň o jiné formě bídného života, ale humornější. Je o prostituující školačce, ne však v nějaké hrubé formě.“

„Stýká se se špinavými, starými chlapy, protože jim tak prokazuje laskavost, dává lidem to, co chtějí, protože je to obšťastňuje. Je to druh legrační písně.“

Sobectví

„ ‚Cheap Day Return‘ je o dni, kdy jsem jel navštívit svého otce do nemocnice v Blackpoolu. Stihl jsem vlak v devět, cestováním jsem strávil čtyři hodiny, čtyři hodiny se svým otcem a čtyři hodiny, abych se dostal zase zpět. Byla to dlouhá píseň, pojednávající především o cestě ve vlaku, ale část, která je na desce, je o návštěvě mého otce. Ta píseň je pravdivá.“

„Mother Goose“ je kompletně nepravdivá, je to nesmysl. Je v ní podobný, abstraktní nápad jako v ‚Cross Eyed Mary‘. Představa sta školaček, všech plačících, je plná surrealismu. Je to píseň k pobavení.“

„ ‚Wond’ring Aloud‘ je tak trochu osobní úlet, je to milostná píseň. Jestliže píšeš mnoho písní, je obtížné psát písně milostné; láska je jiná, osobní věc. Ale z věcí, které jsem na desku udělal, mě tahle nejvíce uspokojuje. Je dobře zahraná a docela dobře zazpívaná. Je to hezká písnička.“

„ ‚Up To Me‘ je v podstatě akustická skladba, piano a akustická kytara s basou, další akustika a bicí a přidaná elektrická kytara. Je to další nesmyslovka, píseň o sobectví.“

Strana dvě je ta náboženská nebo svatokrádežná. Záleží na vašem úhlu pohledu. Začíná písní ‚My God‘.

„Je to blues pro Boha v duchu žalozpěvu. Taková spousta náboženství funguje jako služba sociální, namísto služby duchovní.“

„ ‚Hymn 43‘ je blues pro Ježíše - o těch krvavých, slavných hledáčích, kteří používají jeho jméno jako omluvu spousta nežádoucích věcí. Vždyť to znáte: ‚Hej táto, to není moje chyba – to misionáři lhali.‘ “

„Myslím, že je špatné, když nám ve škole vymývají mozky.“

Ian Anderson: „Mělo by být na vás, abyste udělali své vlastní rozhodnutí.“

Na onom světě

„ ‚Slipstream‘ je píseň o umírání. Neznamená to konec světa, ale naráží na posmrtný život. Je v ní verš: ‚A ty pádluješ přímo z toho zmatku‘. Je to stručné a věcné – textově i hudebně.“

„ ‚Locomotive Breath‘ je další píseň o umírání, ale není tak vážná jako ‚Slipstream‘. Je to analogie s nekonečnou cestou vlakem života, který nemůžeš zastavit, musíš se potácet dál. Ale není to tak závažné. Všechny písně obsahují prvek humoru, občas i pošetilosti.“

„ ‚Wind Up‘ je o něco hlubší, otevřená interpretaci. Je dost jasné, o čem je.“

„Pro mě je to hudebně dobře vyvážené album. Je lepší po technické stránce, zvuková kvalita i hudební výkony jsou lepší. V hodně písních je pocit nenaplnění, což si myslím, že je dobré. Mělo by vás to zanechat s pocitem očekávání něčeho dalšího namísto konce s divokou kytarou a rozloženými pianovými běhy. Doufám, že je to album, které budou lidé chtít poslouchat znovu a znovu.“

JETHRO TULL SE DOCELA ZMĚNILI

IAN ANDERSON a Jethro Tull uspěli v tom, že vás přinutí, abyste si chtěli poslechnout jejich nové album ‚Aqualung‘ více než jednou, protože hodně skladeb vás nechá kdesi nad zemí, končí právě, když očekáváte víc a to je v době těžkých, výbušných zvuků docela změna.

Titulní skladba je plná překvapení s tvrdými riffy, jemnými úseky, častými změnami tempa a Andersonovým hlasem, znějícím v jedné části jakoby z telefonu.

Stejně tak nevypočitatelná je ‚Cross Eyed Mary‘, která začíná jemně, ale je vystavěna do mohutnosti. A akordové postupy ignorují veškerá pravidla, putují z místa na místo.

‚Cheap Day Return‘ je jedna z těch věcí, u nichž zůstanete se zatajeným dechem. Je velmi krátká, pod dvě minuty, jen Ian a Jeffrey na kytary a opravdu budete chtít, aby trvala déle. ‚Wond’ring Aloud‘ má tentýž efekt, folkově znějící kytary v 6/8 taktu, se smyčcovým doprovodem, který je zpočátku sotva postřehnutelný. Opustí vás po pouhých 45 sekundách. ‚Up To Me‘, které obsahuje dobré sólo Martina Barre, uvádí a zakončuje Jeffreyho smích. „ ‚Mother Goose‘ je další v podstatě folková věc ale s trochou zlověstné tíže. ‚My God‘ je také dost zlověstná, speciálně se sborem „mnichů“, zpívajících uprostřed. Mniši jsou všichni Ianové Andersonové díky zázrakům vícestopých přístrojů. ‚Hymn 43‘ je jedinou skladbou s opravdu jasným koncem. ‚Locomotive Breath‘ je jedna z nejsilnějších věcí, ve které jakoby Steve

Cropper hrál sólo. Album končí skladbou ,Wind Up' , písni o „mozkyvymývajícím“ školním systému a je překvapivě trochu eltonjohnovská. A je to dost na to, abychom mohli říct, že tohle je nejskvělejší album Jethro.

Překlad: Libor Mysliveček

Aqua Lung®

<http://www.aqualung.com/>

a také

OB
AL
ALBA čili MALBA Z ALBA

+ TEXT

Název alba:

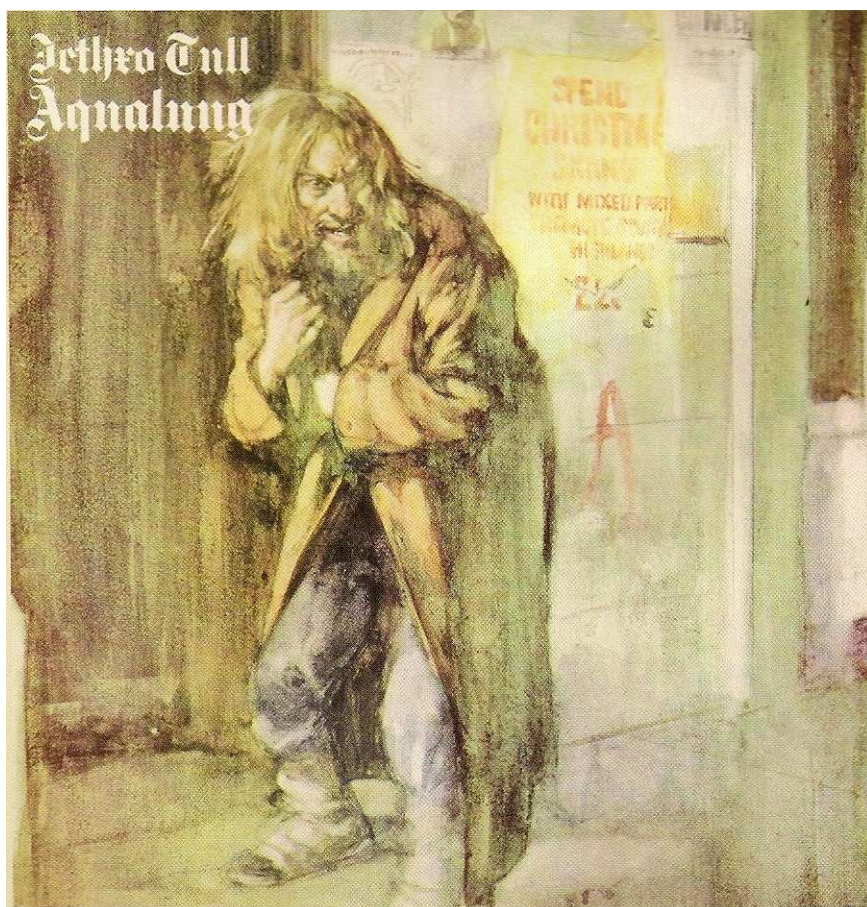
Sotva se jen Aqualung stačil objevit na pultech prodejen s deskami v USA, společnost Aqua Lung pro Severní Ameriku, výrobce potápěčského vybavení, se rozhodla zahájit soudní proces proti Jethro Tull pro „neoprávněné porušení autorského práva“ s důrazem na fakt, že název alba je vlastně obchodní značkou. Tohle je, zdá se, cena, kterou zaplatíš za nedostatečnou znalost jmen výrobců potápěčických přístrojů.

„Psal jsem ten text se svou první ženou Jennie (dnes Franks-ovou) a jeden z nás přišel s názvem Aqualung - takže by v tom mohla být i ona! Tehdy běžel americký televizní seriál v Lloydem Bridgesem v hlavní roli*, který se jmenoval Sea Hunt,“ říká Anderson na vysvětlenou. Byl to někdo jako Jacques Cousteau**, který se dostával do všech těch malérů pod hladinou – někdy podle dost nepravděpodobného scénáře! Bylo v tom hodně filmařské práce pod vodou a také hodně záběrů Lloyda Bridgese

s kyslíkovou láhví a zvukové nahrávky namáhavého dechu byly stálou součástí audioefektů. Měl jsem právě v hlavě představu toho starého vandráka žijícího natvrdo na ulici, někde pod mostem v jižním Londýně a myslel jsem na to, že možná chytil zánět průdušek a sípavě kašle a proto je mezi svými přáteli znám jako Aqualung. Nikdy jsem si nemyslel, že je to něco jiného než obecně používaný název pro přístroj k dýchání pod vodou. A oni po nás opravdu šli, ale ukázalo se, že album se v obchodech prodávalo v mnoha kusech a že je to pravděpodobně dost dobrá reklama pro Aqua Lung Corporation of North America, takže celou záležitost hodili přes palubu, aby už nikdy na hladinu nevyplula. A tak nyní nehasme, co nás nepálí – ať už se to týká názvu nebo obalu.“

*(pozn. hrál žabího muže Mika Nelsona = jinak též jméno volaného účastníka při telefonických přestávkách v průběhu živých představení Thick As A Brick)

** (pozn. Jacques – Yves Cousteau byl mořský výzkumník a s Emilem Gagnanem v r. 1942 vynalezli aqualung)

Obal alba:

IAN ANDERSON:

„Terry Ellis“ (pozn.bývalý manager Jethro Tull a člověk, který přišel s nápady a realizací obalů k albům Stand Up a Benefit) „viděl obal alba Aqualung jako akvarel, který provede jistý výtvarník z časopisu Time. Zjistil jeho jméno a objednal u něj prezentaci jeho představy obalu alba. Vzpomínám si, že jsem byl na zkoušce v divadle v londýnském Strandu (pozn. Lyceum Theatre) a Terry dotlačil toho chlápka a ten se mnou udělal pár fotografií ve starém kabátě, jaké jsem nosíval od prvních dnů v Jethro Tull. Řekl jsem: ‚Myslím, že bychom to neměli udělat tak, aby to potom vypadalo, že ta postava jsem já. Nechci být pobudou! Zpívám píseň o této osobě. Nejsem to já!‘ No a pak jsme zjistili, že máme vyobrazení figury, která skutečně dost nepříjemně vypadá jako já a s tím jsem opravdu nebyl spokojen. Vlastně jsem si myslel, že je to dost mizerná malba. Pro mě neměla ten říz a jas, které jsem chtěl. Nikdy se mi to jako obal pro album nelíbilo.“

Bez ohledu na Andersonovy námitky, stal se obal k albu Aqualung jedním z okamžitě rozpoznatelných a velmi oblíbených titulních vyobrazení progresivního rocku. V roce 1971 se práce výtvarníka Burtona Silvermana okamžitě stala synonymem pro Jethro Tull a možná i proto silný odpor šéfa Jethro Tull k obalu přetrvává. Přidejme fakt, že Silverman se později na skupinu obrátil kvůli finančnímu vypořádání za komerční využití jeho díla a není těžké domyslet, proč by Anderson docela rád vydal reedici alba v úplně jiném obalu.

„Samozřejmě nepomohlo,“ říká s úsměvem „že malíř chtěl žalovat mě, management, nahrávací společnost a každého, kdo měl s albem co do činění, za nezákonné použití malby, protože předpoklad byl, že bude určena pro dlouhohrající desku a to údajně bylo podstatou původní smlouvy. Umělec v té době dostal asi něco okolo pěti tisíc dolarů, takže byl společností, která věřila, že koupila malbu pro použití na trička a cokoli dalšího, docela slušně zaplacen. Odmávl jsem to a řekl: ‚Se mnou to nemá nic společného. Já jsem to dílo neobjednával. Musíte si promluvit se společností nebo Terry Ellisem, který tehdy gramofonovou společnost zastupoval.‘ ‚A bylo to.‘

BURTON SILVERMAN:

Výtvarník obalu alba Aqualung hovoří o jeho titulní straně, která se stala synonymem pro Jethro Tull.

Burton Silverman rád vyvrátí dávný mýtus o Aqualungovi, zejména to, že předlohou pro postavu na titulní straně alba byl Ian Anderson.

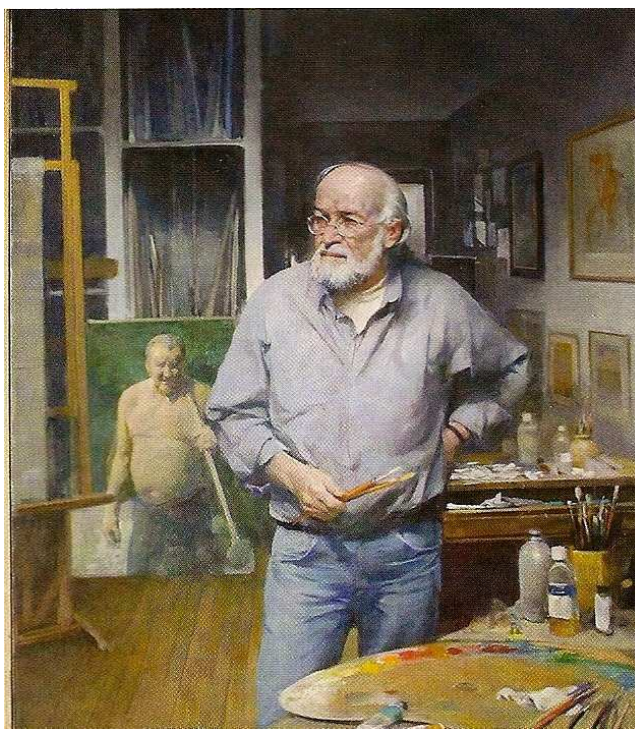
„Určitě to není Ian. Ve skutečnosti jsem to já.“

A jak to Silverman ví?

V první řadě proto, že je umělcem, který tohle namaloval.

„Začal jsem s autoportrétem, který se postupně vyvinul v něco, co mělo být zobrazením běžného člověka.“

Silverman neměl velké povědomí o rock'n'rollu, když obdržel objednávku, aby udělal tuto malbu.

„Byl to Terry Ellis, který mě kontaktoval. Ve své tehdejší kariéře jsem udělal hodně ilustrací pro časopisy Time a Esquire a předpokládám, že to muselo být důvodem, proč si mě vybral. Takže skupina mi zaplatila, abych mohl přijet do Londýna, shlédnout zkoušku a pobavit se o díle.“

Silverman, protože nebyl rockovým fanouškem, shledal zážitek s Jethro Tull jako odstrašující - a hlasitý.

„Myslím, že už jsem tehdy byl dost starý na to, aby mi tohle sedlo (Silvermanovi bylo tehdy 42). Bylo tam šest velmi hlasitých zesilovačů a zdálo se, že vše kolem mě vybuchuje. Byla to výjimečná chvíle.“

Ale Silverman souhlasil, že udělá tři malby pro obal.

Prostřední dvoustrana napodobovala skupinu, jak se chová nevhodně v kostelním prostředí, zatímco na zadní byla postava Aqualunga jako ubohého, ušlápnutého žebráka. U přední jsem cítil, že je v souladu s obsahem textů.“

Silverman byl ubytován v hotelu Cumberland ve střední části Londýna. Byla krutá, studená zima konce roku 1970 a počátku roku 1971. Je to něco, co v něm stále zůstává.

„Jsem z New Yorku a tak jsem zvyklý na studené počasí. Ale i pro mě tohle bylo opravdu hrozné. Když jsem pracoval na malbách, také jsem se pořádně nachladil. Ale pracoval jsem ve svém hotelovém pokoji o sto šest, abych to dodělal.“

Od těch dob se stal Silverman ikonou v americkém umění.

<http://www.burtonsilverman.com/>) Ale pro mnohé je to stále muž, který udělal obal k albu Aqualung.

„Rozběhlo se to samo. Už bych nespočítal lidi, kteří mě znají pro toto jediné dílo. Přes všechno to, co jsem doposud udělal, zdá se, že v tomhle spočívá moje sláva. Přiznávám, že mě to trochu popuzuje.“

Co také mrzí klidně hovořícího osmdesátníka, je to, že neviděl ani penny z těch obrovských sum, které se za ty roky díky dílu nahromadily.

„Nikdy jsem nepodepsal smlouvu. Byla to jen záležitost podání ruky s Terry Ellisem. Prodal jsem mu práva na užití díla za poměrně malou částku. Bral jsem jako logické, že nám se ženou zaplatili cestu do Londýna, ubytovali nás v dobrém hotelu - takže tohle plus odměna za práci je docela v pořádku. Ale po všechna ta léta malba byla používána na tolika různých věcech, na všem - z výjimkou toaletního papíru.“

Silverman říká, že obsahem jeho dohody s Ellisem bylo pouze použití na obalu vinylové desky – nic jiného. A tak při pokusu srovnat finanční nesrovnalosti před dvěma lety napsal Andersonovi.

„Vycházel jsem z faktu obrovského obchodního a dalšího různorodého využití. Napsal jsem tedy – jako umělec umělci – Ianovi a zeptal se ho, jestli by bylo možné za tohle vše dostat nějaký dodatečný honorář. Dostal jsem od něj úsečný dopis, v němž se tvrdilo, že oni mají práva a já že nemám nárok na nic.“

Silverman má také zvláštní historku, týkající se osudu alespoň dvou ze tří prací, které udělal.

„Asi před dvěma lety mi telefonoval někdo z Floridy, kdo chtěl tisíc dolarů za malbu titulní strany. A také řekl, že jeho švagr má originál zadní strany. Zajímalo ho, jestli bych koupil jednu nebo obě. Pomyslel jsem si, že cena je velmi vysoká a nebyl si jistý, jestli jsou pravé. Ten muž tvrdil, že je jeho matka našla v hotelovém pokoji v Londýně. No a tohle je opravdu zvláštní. Co dělala jeho matka v londýnském hotelovém pokoji a proč je nepředala hotelové správě, jestliže je našla? Tak tu svou story změnil a řekl, že je matka dostala jako ‚malý dárek‘. Ale od koho? Celá záhada ještě nebyla rozluštěna. Nakonec ukončil hovor, když jsem se ho zeptal, zda by mi obrazy poslal k ověření pravosti – byl jsem připraven zaplatit výlohy a podepsat dopis, že si je ponechám jen na dvě hodiny než je vrátím zpět. A také jsem zatím nebyl schopen kontaktovat Terryho, abych zjistil, zda ještě má originály. Co se týká prostřední dvoustrany, nikdo neví, kde je.“

Text písně „Aqualung“:

JENNIE FRANKS (ANDERSON):

„Myslím, že jsem nejasně vnímala, že Ian občas chodí okolo a brouká si ‘Aqualung’. Připadlo mi, jakoby byl zamilovaný do toho slova, přístroje, zvuku, který vydává nebo prostě jen chtěl napsat píseň o tom, jaké to je pod vodou.

V téže době jsem byla na umělecké škole a dělala fotoprojekt o tulácích. Odjela jsem fotografovat k Armádě spásy ve Victorii. Strávila jsem celý den fotografováním a posloucháním příběhů mužů, kteří se ocitli na ulici. Připouštím, že to pro mě byl šok – ostrá čára mezi tím, že jeden den vedeš takzvaně tvůrčí, normální život a druhý den se potuluješ po parcích a hledáš něco k snědku. Obzvlášť jeden tulák mi padl do oka. Šli jsme do parku a on mi dovolil, abych ho fotografovala. Když mi vyprávěl svůj příběh, postupně se zbavil ostychu, což chvíli trvalo, protože byl příliš opatrný. Věděla jsem, že budu mít pár perfektních fotek. Když jsme byli hotovi, zeptala jsem se ho, kam mu mám poslat fotografie. Zarazil mě tím, že se zasmál a řekl, že to ani náhodou – nikdo mu nikdy nic neposílá ani pro něj nic nepřichází. Samozřejmě jsem řekla, že to udělám – pošlu to na Armádu spásy a oni mu je předají. Slíbila jsem to nám oběma – nechtěla jsem ho zklamat. Byla to osudová záležitost a já jsem byla rozhodnuta.

V umělecké škole jsem pak šla do temné komory, abych vyvolala film. A to byl jeden z oněch momentů – potvrzení nevypočitatelnosti života. Ve fotoaparátu nebyl film.

Ale dlouho poté jsme Ian a já sedli, on hrál riffy na kytaru a já jsem přidávala slova. Ta přicházela snadno, protože jsem věděla, o kom píšu. Především jsem byla hrdá na spojení „salvation à la mode“. Nikdy mě nenapadlo, že bych mohla být brána jako spoluautor. Bavilo mě psaní textů. Ale u této písně Ian naléhal, že budu spoluautorem. Bylo to v dobách, kdy se ženy ještě příliš nezapojovaly tvořivě do průmyslu a gramofonová společnost se zdráhala propagovat „něčí manželku“. Ian naštěstí triumfoval a byl neústupný.

Pro mě je to samozřejmě neuvěřitelně smutná píseň a vždy budu mít na mysli onoho konkrétního 'tuláka'. Když ji Ian hrál sám na kytaru, tak smutek perfektně vystihnul. Co bylo výjimečné, bylo to, že když šel do studia společně se skupinou, nejen že beznaděj a rozčarování zůstaly, ale také zachytil zklamání a hněv nad tím, co se dělo v Anglii v době, kdy se zdálo, že si s tím nikdo nebude dělat starosti nebo o tom mluvit. Stále však nevím, jak přišel na nápad s 'aqualungem'.

Jennie Franks

červenec 2011

IAN ANDERSON:

„Asi stačí, když řeknu, že ta píseň se rozvíjela od svého jednoduchého hudebního základu s velkým riffem a akordovou pasáží, založeném na fotografii, již Jennie vyfotila, když tento obor studovala na vysoké škole. Navrhl jsem, že napíšeme píseň o chlápku na fotografii. Takže to byla hra s představivostí. Pravděpodobně jsem s ní hovořil o tom, co viděla, když fotografovala bezdomovce pod železničními mosty někde na jihu Londýna a obrazy vstoupily do tohoto rozhovoru. Ale bezpečně rozpoznám verše, za které nejsem zodpovědný. Nenapsal jsem ‚snot's running down his nose‘, tohle bylo stoprocentně od ní. Nikdy bych taková slova nenapsal, stále se mi tento verš nelíbí a necítím se dobře, když tuto část zpívám – není to má formulace.“ (Tak tohle je pro mě snad poprvé, co jsem tímto prohlášením zklamán a nechápu ho. Po všech těch letech mi to připadá opatrnické a vůči Jennie nefér! L.M.)
„Kolik ze zbytku písně je její a kolik moje, překryl tok času. Ale zákonitě vložila do písně svůj podíl a ten je zasloužený. Je to něco, co vzniklo z její práce a našeho vztahu.“

Překlad z obsáhlejšího článku Doma Lawsons v časopisu Classic Rock Magazine, březen 2011 a bookletu k reedici alba Aqualung 40th Anniversary z téhož roku.

Za poskytnutí všech materiálů a dopomoc s nečitelnými slovy patří

VELKÝ DÍK Martinu Webbovi.

ANI KOUSÍČEK ŠPATNÝ NA JETHRO

JETHRO TULL: AQUALUNG

(ILPS 9145 £2.15)

Jethro Tull se potencionálně ocitli v nebezpečné situaci ... blízko stadiu, kdy poté, co uskutečnili personální změny a přijali jistou odpovědnost za každý svůj další počín, nedostatek úsilí by mohl vyvolat úbytek respektu, který momentálně hlodá jako červotoč v tolika etablovaných skupinách. Ale jejich čtvrté album jednoznačně dokazuje, že na pevné pozici renovovaných Jethro Tull není žádný kaz.

Stále rostou; neskáčou kupředu gargantuovskými skoky, ale tvrdošijně a svědomitě rozvíjejí a využívají schopností Iana Andersona a skupiny jako skladatelů a interpretů a to umírněným způsobem, což byla vždy jejich značka.

Aqualung je dalším krokem v oblasti typické hudby, kterou Jethro vytvořili a stále ji udržují jako svou vlastní; je agresivnější, s více riffy než upoceně uspokojivý a podceňovaný Benefit. Zcela evidentní by zajisté měly být čas a detailní pozornost, které byly věnovány každému aspektu díla.

Ze všech pohledů je to ambiciózní projekt, skladatelsky i interpretačně, třebaže v celkové přesvědčivosti tvrdší – zdá se, že originální riffy tahá Anderson z rukávu – nepostrádá světlá i stinná místa, což charakterizuje práci Jethro.

Aqualung, My God, Up To Me přeskakují od akustických pasáží ke společným riffům a potom zpět k jemné flétně nebo pianu s rafinovaností, kterou by zvládlo jen několik málo skupin.

A jsou zde také sladší, lehčí momenty obsažené v kratších skladbách; okouzující milostná píseň Wond'ring Aloud, krátká akustická Cheap Day Return a čtyřicetipětisekundová Slipstream.

Mezi pozoruhodné patří také závěrečná Wind Up, Locomotive Breath se svým jakoby pístovým aranžmá, kterou pohání rytmus perkusí a Mother Goose - akusticko/flétnovo/bongová záležitost, která se stává logickým následovníkem skladby Fat Man. Další skladby: Cross Eyed Mary, Hymn 43

NICK LOGAN, Melody Maker 27.3.1971

Překlad: Libor Mysliveček